

ПРОБЛЕМНИ АСПЕКТИ ПРИ УНИФОРМЕНОТО ОБЛЕКЛО НА ПОЛИЦЕЙСКИТЕ СЛУЖИТЕЛИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Ас. д-р Петър Арабаджийски

*Нов български университет, Република България
Департамент „Национална и международна сигурност“*

Резюме. Целта на доклада е да се очертаят проблемните аспекти при униформеното облекло на полицейските служители в Република България. Предмет на изследването са нормативните актове, които регулират процедурите за тяхното осигуряване. Изследват се организационно-правните аспекти на начина, по който те се изпълняват. Базирайки се на правен анализ на действащото законодателство и проучване на информационни източници са открити проблеми и предложени мерки за тяхното разрешаване.

Ключови думи: униформено облекло, полицейски служители, регулации, цена, комфорт, качество, дизайн

PROBLEMATIC ASPECTS OF THE UNIFORM CLOTHING OF POLICE OFFICERS IN THE REPUBLIC OF BULGARIA

Assistant Petar Arabadzhiski, PhD

*New Bulgarian University, Republic of Bulgaria
Department of National and International Security*

Abstract. The purpose of the report is to outline the problematic aspects of the uniforms of police officers in the Republic of Bulgaria. The subject of the study are the normative acts that regulate the procedures for their provision. The organizational and legal aspects of the way in which they are implemented are investigated. Based on a legal analysis of the current

legislation and a study of information sources, problems are presented and measures to solve them are proposed.

Keywords: uniform, police officers, regulations, price, comfort, quality, design

Значимостта на темата на настоящата разработка произтича от липсата на съвременни научни изследвания, които комплексно да разглеждат проблемните аспекти, свързани с облеклото на полицейските служители в Република България. Изследването на част от тази проблематика е било предмет на разглеждане през 2006 г. в публикации на автори, сред които е и проф. д-р Николай Арабаджийски.[1] Значителна част от концептуалните виждания и предложения в трудовете са били актуални за времето си. След този период обаче не се установяват нови научни разработки по темата, които да доведат до усъвършенстване на законодателството в тази област.

Актуалността на темата за проблемните аспекти при униформеното облекло на полицейските служители в Република България произтича от необходимостта съвременните полицейски служители да бъдат осигурени с надеждно униформено облекло, осигуряващо им ефективно осъществяване на полицейската служба. Въпреки полаганите перманентни усилия от ръководството на МВР съществуват проблеми при прилагането на действащите нормативни актове за осъществяването на ежедневната служебна дейност на полицейските служители в Република България. Това поражда предприемане на ефективни действия от ръководството на МВР за подобряване на условията на работа на полицейските служители чрез предоставянето на по-добра защита и функционалност на техните униформи.

Обект на изследване са нормативните актове, които регламентират процедурите за служебно ползване на униформеното облекло на полицейските служители в Република България.

Предмет на изследването са различните видове униформи, както и организационно-правните аспекти при прилагането на процедурите за служебното им ползване от полицейските служители. На базата на извършен правен анализ на действащото законодателство и резултати от проучени информационни източници, се извеждат проблемите, свързани с практическото прилагане на тези процедури.

Основна *цел* на доклада е да изследват ключовите аспекти, свързани с проблемите при осигуряването и използването на униформеното облекло на полицейските служители от различните полицейски служби на МВР в Репуб-

лика България.

За постигането на посочената *цел* са решени следните *задачи*:

- изследвани и анализирани са законоустановените процедури за придобиване и съхранение на униформи от полицейските служители в МВР;
- проучени и представени са различните видове униформи, с които са осигурени полицейските служители от различни полицейски служби на МВР, техни структури и структурни звена;
- извършен е анализ на действащите нормативни регулации относно използването на униформи от полицейските служители в МВР, като са открити проблеми, свързани с прилагането им;
- предложени са мерки за усъвършенстване на нормативни актове за осигуряването и ползването на униформи от полицейските служители в МВР.

В разработката е направен опит да бъде защитена *основната теза*, че *„проблемите, възникващи при прилагането на законоустановените процедури за ползване на униформено облекло са вследствие на дефицити в действащото законодателство, като те могат да бъдат преодоленни чрез неговото усъвършенстване.“*

За набиране на емпирична информация са използвани следните *методи*:

- *анализ на литературни източници* – чрез този метод са изследвани практиките по прилагането на действащото законодателство, отнасящо се до процедурите за осигуряване на униформено облекло, както и за видовете униформи, които се ползват от полицейските служители на МВР в Република България;
- *проучване на информационни източници* – този метод включва използването на информация от публикации и медийни излъчвания, достъпни в Интернет, които отразяват проблемни аспекти при осигуряването, качеството и ползването на униформеното облекло от полицейските служители на МВР в Република България.

УВОД

Униформата на полицейските служители на МВР в Република България играе важна роля за тяхната професионална идентичност и външен облик, като елемент на авторитет, институционален имидж и разпознаваемост в обществото. Въпреки това, със съвременното развитие на обществото и дина-

миката на полицейската дейност, се появяват различни проблеми и предизвикателства, свързани с осигуряването и ползването на униформеното облекло от тези служители.

Един от основните проблеми е свързан с комфорта и практичността на униформата в различни работни ситуации в които осъществяват дейността си различни по длъжност униформени полицейски служители. Те често осъществяват дейността си в разнообразни критични ситуации, които изискват гъвкавост и мобилност, но дизайнът на униформата може да ограничава техните движения или да предизвика дискомфорт по време на дълги периоди от работния ден. Друг проблем е свързан със здравето и безопасността на полицейските служители. Недостатъчната защита или неподходящият материал от който е изработена униформата може да ги изложи на опасности като наранявания, травми или екстремни метеорологични условия.[2] Допълнително, възникват и проблеми със запазването на професионалния имидж и авторитет на полицейските служители поради неправилно носене или несъответствие на униформата към общовъзприетите стандарти, които са регламентирани в съответни нормативни актове. Такива ситуации могат да намалят доверието на гражданите и обществото, като цяло към полицията и да доведат до нежелани последици за взаимоотношенията между полицейските служители и гражданите – потребители на полицейски услуги.

Нормативният акт, който регламентира униформите на полицейските служители на МВР в Република България, е *Наредба № 8121з-1010 от 24 август 2015 г. за униформеното облекло и работното облекло за служебно ползване в Министерството на вътрешните работи*. [3] Тази наредба, като подзаконов нормативен акт подробно определя стандартите за униформата и работното облекло на полицейските служители от различните полицейски служби в МВР, техни структури и структурни звена. С наредбата се регламентират и процедурите за осигуряването, поддръжката и носенето на отделните видове униформи. В нея се съдържат изискванията към дизайна, материалите, цветовете и аксесоарите на униформата, с които трябва да се спазва задължително от всички полицейски служители на МВР. Наредбата се прилага с цел осигуряване на единност и стандартизация на външния вид на полицейските служители. Същевременно, тя се стреми да поддържа професионалния имидж и репутация на полицейската служба пред обществото. Наредбата е от решаващо значение за служебните дейности и работния облик на полицейските служители от различни полицейски структури на МВР и се прилага задължително.

1. ПРОЦЕДУРИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВИДА, ПРЕДОСТАВЯНЕ И НОСЕНЕ НА УНИФОРМЕНТО ОБЛЕКЛО НА ПОЛИЦЕЙСКИТЕ СЛУЖИТЕЛИ НА МВР В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Регламентите на видовете и цветовете на униформата и работното облекло в МВР в Република България е изключително важна за единен и професионален външен облик на полицейските служители.

Униформеното облекло включва два основни вида:

- Строева/парадна униформа – тя се използва за официални събития, церемонии и паради и се характеризира с изискан представителен дизайн, който има за цел да представлява институцията на полицията във възможно най-представителен вид;
- Специална униформа – тя е предназначена за полицейски служители, които извършват специфични функции или работят в специални условия, като например в специализирани отряди или в оперативни ситуации, където е необходимо да бъдат в специализирано облекло за осигуряване на подходяща защита и функционалност.

Работното облекло за служебно ползване от полицейските служители обхваща три основни категории:

- Тактическа униформа – тя се използва от служителите в оперативни дейности и ситуации, които изискват специална подготовка и екипировка, осигуряващи оптимална функционалност и защита;
- Специално облекло – то е подходящо за служителите, чиято работа изисква специализирани инструменти и екипировка или се извършва във високорискови условия;
- Униформено облекло за курсанти от Академията на МВР – то е предназначено за курсантите, които се обучават за бъдещи полицейски служители във факултет „Полиция“ и има за цел да ги идентифицира като част от академичната общност.[4] Курсантите нямат статут на полицейски служители по време на редовното им обучение в академията, както и да осъществяват полицейски правомощия по време на учебните им стажове.

Униформите на полицейските служители на МВР в Република България включват разнообразие от цветове, които определят статута и функциите им в зависимост от длъжността, която заемат в определени структури на полицейските служби в МВР. Черният цвят се използва за служителите на високи ръководни постове като главни секретари на МВР, главни комисари и старши комисари, както и за задграничните представители на МВР. Те също нямат

статут на полицейски служители, както и правомощия на полицейски органи. Тъмносиният цвят е предназначен за служителите от Главната дирекция „Национална полиция“, освен за сектор „Специални тактически действия“. Също така, черният цвят се използва за различни структури в МВР, като например дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“, дирекция „Вътрешна сигурност“, дирекция „Миграция“ и др. Графитеносивият цвят е предназначен за служителите от Главната дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, която не е полицейска служба на МВР, както и създадените в нея дирекции и структурни звена от по-нисък ранг. Зеленият цвят е определен за служителите от Главната дирекция „Гранична полиция“, която е специализирана полицейска служба на МВР, както и създадените в нея дирекции и структурни звена от по-нисък ранг, с изключение на определени категории.

Работното облекло предвижда възможността за използване на камуфлирани цветове за определени категории служители, включително служители от специализираните полицейски служби на МВР – Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“, дирекция „Специални операции и борба с тероризма“, Специализирани полицейски сили, групите за охрана на държавната граница, мобилните гранично-полицейски групи и взводове при граничните полицейски управления, секторите „Патрулно-постова дейност и масови мероприятия“ към дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“, както и водачите на служебни кучета към всички структури. Това работно облекло с камуфлирани цветове се използва за служебни нужди и специфични оперативни дейности.

Редът за предоставяне на униформено облекло в МВР се осъществява в съответствие с определените процедури и правила. За служителите, които изпълняват служебните си задължения в униформено облекло, се определя ежегоден лимит, който служи за осигуряването на това облекло. Работното облекло за служебно ползване се финансира от бюджета на МВР. Униформеното облекло се получава лично от служителя срещу подпис във вещевата книжка, която е предназначена да отразява количеството на вещите и тяхната стойност, получени от държавните служители, изпълняващи служебните си задължения в униформено облекло.[5]

Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ на МВР изпраща бланки на лични вещи заявки до структурите на МВР за заявяване на вещеве имуществено за следващата календарна година, а попълнените заявки се връщат обратно до определена дата.[6] Униформеното облекло се предоставя според реда, определен в наредбата, а специализирани структури

на МВР могат да получат униформа за техните служители за тестови цели. В случай на повреда на униформеното облекло при изпълнение на служебни задължения, се съставя протокол, въз основа на който се отпуска ново облекло безвъзмездно.

Редът и правилата за носене на униформата в МВР включват разпоредби за употребата на униформата по време на служебни дейности и извън тях. Зимната униформа се носи от 1 октомври до 30 април, а лятната униформа – от 1 май до 30 септември, като този период може да бъде променен от ръководителите на структури на МВР в зависимост от метеорологичните условия.

Униформата се използва при официални събития, включително празници, приеми, когато се представят пред висши държавни длъжностни лица и при други почетни случаи. В рамките на ежедневните служебни дейности, като дежурства и провеждане на занятия, се използват строева и специална униформа. Предвижда се и възможност за получаване на специална униформа за изпълнение на служебни задължения, както и носене на „канадки” при студено време.

Работното облекло се използва при специфични задачи и определени срокове за употреба, след което се връща за бракуване.

Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ на МВР съвместно с дирекция „Пресцентър и връзки с обществеността“ на МВР изготвят албум и текстово описание на всички видове униформени облекла и отличителни знаци, които се публикуват на интернет страницата на МВР и се актуализират при промени на униформеното облекло или отличителните знаци.

Униформеното облекло и отличителните знаци се предоставят от дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ на МВР и се носят от държавните служители на МВР съобразно образците, заложи в албума.^[7] Държавните служители на МВР, каквито са полицейските служители носещи униформено облекло, трябва да спазват установения ред и правила за неговото носене, като е забранено тяхното преотстъпване или заемане от други лица. Всяко такова неправомерно тяхно действие е наказуемо.

Вследствие на изложеното може да се направи извод, че регулациите, установени за определяне на вида, предоставяне и носене на униформеното облекло от полицейските служители на МВР в Република България, играят важна роля за създаване на единен и професионален визуален облик на полицейската институция. На пръв поглед тези процедури осигуряват ясни правила за предоставяне на униформата, финансирана от бюджета на МВР, съобразно сезоните и специфичните нужди на служителите, както и подчертават значението на спазване на правилата за носене на униформата.

2. СТРУКТУРИ НА ПОЛИЦЕЙСКИ СЛУЖБИ НА МВР В КОИТО ПОЛИЦЕЙСКИТЕ СЛУЖИТЕЛИ ИЗПЪЛНЯВАТ СЛУЖЕБНИТЕ СИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ В УНИФОРМНО ОБЛЕКЛО

Министърът на вътрешните работи установява правила за полицейските служители, които трябва да носят униформено облекло, включително видът на облеклото, както и процедурите за предоставяне, носене и използване му. Тези правила включват други аксесоари и обозначения, които отразяват принадлежността към структурите на МВР и са свързани с изпълнението на конкретни служебни задължения на полицейските служители. Същевременно се забранява на неоправомощени лица да носят такова униформено облекло или да използват символи и отличителни знаци на МВР, които могат да доведат до погрешни интерпретации за тяхната принадлежност към институцията.[8]

В различни полицейски служби на МВР, техни структури и структурни звена, като: Главна дирекция „Национална полиция“, Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“, Главна дирекция „Гранична полиция“, и техните подчинени дирекции, териториални звена, отдели и сектори, както и в дирекция „Миграция“, областните дирекции на МВР, Районните полицейски управления и Полицейските участъци част от полицейските служители изпълняват своите служебни задължения в униформено облекло. Такива са само полицейските служители, които осъществяват дейности във връзка с осигуряването на обществения ред, чрез осъществяване на охранителна дейност. Полицейските служители осъществяващи оперативно-издирвателна дейност за противодействие на престъпността са в цивилно облекло. Изключение правят и служителите на длъжност „разследващ полицай“ и служители на определени длъжности в структури и звена, които са определени със заповед на главния секретар на МВР, които също са в цивилно облекло.

Директорите и заместник-директорите на полицейските служби на МВР имат право да изпълняват своите служебни задължения без униформено облекло, при условие че имат съответната заповед от главния секретар на МВР. Директорите на областните дирекции на МВР могат да изпълняват своите задължения без униформено облекло по същия ред.

В различни служби на МВР, като например Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“, както и служителите от звеното „Комендатура“ в Академията на МВР, изпълняват служебните си задължения в униформено облекло. В Академията на МВР служителите на различни длъжности

изпълняват своите задължения в униформено облекло, включително началниците на курсове, сътрудници по охрана, служители от група „Дежурна част“ и духовия оркестър. Те нямат статут на полицейски служители.

В дирекция „Вътрешна сигурност“ на МВР също има служители, които изпълняват своите задължения в униформено облекло. Те заемат длъжности, които са определени със заповед на министъра на вътрешните работи по предложение на директора на дирекцията.

Държавните служители от дирекция „Специални операции и борба с тероризма“ на МВР, служителите от секторите и групите „Специални тактически действия“ изпълняват своите задължения в специално униформено облекло при осъществяването на специални задачи и тренировъчна дейност, като действията им се определят от директорите на съответните структури.

Държавните служители от различни дирекции и структурни звена на МВР, включително отдел „Гранично наблюдение“, сектори „Патрулно-постова дейност и масови мероприятия“ и водачи на служебни кучета, изпълняват служебните си задължения в униформено облекло. При специални задачи и тренировъчна дейност те използват тактическа или работна униформа съобразно ситуацията.

Главният секретар на МВР и директорите на различните структури могат да вземат решение за изпълнение на служебни задачи в униформено облекло от служители на МВР, като при необходимост може да се осигури и парична компенсация за облекло за служителите, които изпълняват задачите без униформа за дълъг период от време.

Вследствие на изложеното може да се направи извод, че структурите, в които полицейските служители носят униформа, се управляват от стриктни правила и процедури, установени от министъра на вътрешните работи. Въпреки това, съществуващите регламенти може да се изправят пред предизвикателства и несъответствия, които изискват постоянно наблюдение и оценка, за да се гарантира ефективността им.

3. ПРОБЛЕМИ ПРИ ОСИГУРЯВАНЕТО И ПОЛЗВАНЕТО НА УНИФОРМЕНОТО ОБЛЕКЛО НА ПОЛИЦЕЙСКИТЕ СЛУЖИТЕЛИ НА МВР В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В началото на XXI век българската полиция е изправена пред редица предизвикателства, които засягат както работните условия на полицейските служители, така и доверието на обществото към тяхната дейност.

През 2017 г. главен комисар Христо Терзийски от МВР публично оповестява, че полицаите в България често си закупуват униформи със собстве-

ни средства поради липсата на достатъчно облекло от системата. Проблемът се очаква да бъде решен със заделени около 30 милиона лева от тогавашното българско правителство.[9]

През 2018 г. Радка Павлова представя доклад по време на участието на форума „МВР:2030“ в УНСС, в който поставя въпроса за наличието на сериозна криза в България относно доставката на полицейските униформи. Авторката откроява отново проблема, че полицаите често се налага да закупват униформите си от свободния пазар поради липсата на редовни доставки, а оборудването им е остаряло и недостатъчно. Липсват достатъчно бронезилетки, радиостанции, белезници и др. Те често също се закупват с лични средства. В доклада е направен сравнителен анализ на състоянието на полицейските униформи и оборудване в България спрямо другите европейски държави.[10]

През 2020 г. отново стават публично достояние съществени проблеми в българската полиция, включително факта, че много полицаи сами си закупуват по-качествени дрехи и оборудване със собствени средства. Качеството на предоставените от МВР униформи е ниско, а полицаите често не получават необходимото облекло от ведомството.[11]

През 2021 г. зам.-председателят на Управителния съвет на Синдикалната Федерация на Служителите на МВР и началник на сектор „Криминална полиция“ в 5-то Районно управление Илия Кузманов разкрива сериозни проблеми в системата на МВР, включително липсата на средства за обновяване на облеклото и оборудването необходимо за по-добри условия за работа на униформените полицейски служители. Според него бюджетът на полицията се използва главно за заплати, което води до лоши условия на работа и принуждава служителите да си закупуват сами работното си облекло.[12]

През 2023 г. става публично достояние скандал в МВР поради спорни промени свързани с полицейските униформи. Работната група в министерството е решена да намали стандартите за униформите, което предизвиква недоволство сред служителите. Вергил Христов, заместник-председател на Синдикалната Федерация на Служителите в МВР, изразява своето несъгласие и недоволство относно предложените промени, като подчертава желанието на властите да се върнат към по-нискокачествени материали като шушляк и найлон. Освен това, се разкрива, че предложените униформи не отговарят на нуждите на служителите и са насочени към компромис с плата, вместо към качеството. Вергил Христов подчертава и недостатъчната грижа за кубинките, които са от съществено значение за полицаите на терен.[13]

Вследствие на изложеното може да се направи *извод*, че проблемите с

доставката и качеството на униформите на полицейските служители на МВР в Република България са перманентни. Бюджетът на МВР не е достатъчен. Синдикалисти от МВР периодично подчертават необходимостта от постоянно наблюдение и оценка на този проблем, за да се осигури подобрене на условията на работа и нуждите от адекватно оборудване с униформи и мощни средства на полицейските служители.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Вследствие на извършения правен анализ на действащото законодателство и анализ на публична информация по темата, публикувана в Интернет, може да се направи *обобщено заключение*, че след приемането на новия Закон за МВР през 2014 г. в период от 10 години българската полиция е изправена пред сериозни предизвикателства, които директно засягат работните условия на полицейските служители и доверието на обществото към тях.

Откроени са някои от ключовите проблеми в МВР касаещи осигуряването на качествено униформено облекло за полицейските служители от различни полицейски служби, техни структури и структурни звена. Липсата на достатъчно количество облекло и оборудване, неадекватното финансиране от бюджета на МВР и недостигът на грижи към работните условия на полицейските служители са само част от тези проблеми. Отрицателното влияние се отразява както върху самите служители, които са принудени да си закупват собствено облекло и оборудване, така и върху възможностите за ефективно изпълнение на служебните им задължения.

Целесъобразно е по-активно и целенасочено управление на бюджета на МВР за решаване на тези проблеми, като се отчитат нуждите и интересите на полицейските служители, които играят ключова роля в осигуряването на обществения ред в обществото.

За решаването на посочените проблеми с униформеното облекло на полицейските служители на МВР в Република България, е препоръчително да се предприемат следните мерки:

- Подобряване на процедурите за закупуване на униформено облекло – чрез преразглеждане и оптимизиране на процедурите за закупуване на униформено облекло за полицейските служители в МВР може да се ускори и оптимизира процеса, както и да се осигури надежден контрол за неправомерно или нецелесъобразно изразходване на бюджетни средства. Те биха могли да гарантират на полицейските служители, че полученото от тях униформено облекло е от най-високо качество и отговаря на нуждите на многообразната

полицейска дейност, свързана с осигуряването на обществения ред. Целесъобразно е да се подобрят процесите за качествен контрол и управление на доставчиците. Това ще помогне за предотвратяване на забавяния, осигуряване на по-добра прозрачност и ефективност в закупуването на оборудване и униформите на полицейските служители, въпреки че някои автори защитават тезата, че *„Структурите от сектор „Сигурност“ поради своята специфика на работа, като цяло са силно консервативни и промените при тях се случват много по-бавно в сравнение със стандартните организации от публичната сфера“*. [14]

- Подобряване на управлението на финансовите средства в МВР – ефективното управление на тези средства ще гарантира, че парите от бюджета на МВР ще се изразходват по най-подходящия начин за закупуване на необходимото количество униформено облекло за всички полицейски служители. Това може да се постигне, чрез преразглеждане и преразпределение на бюджета за всички полицейски служби на МВР, като се увеличат средствата за капиталови разходи спрямо средствата за заплати. В тази връзка някои автори защитават тезата, че *„Чрез икономическата стабилност се насърчават иновациите, укрепват се социалните връзки и се изгражда доверие в другите членове на обществото и в институциите“*. [15] В тази връзка *de lege ferenda* е целесъобразно предложението в чл.7 ал. 1 от Наредба № 8121з-1010 от 24 август 2015 г. за Униформеното облекло и работното облекло за служебно ползване в Министерството на вътрешните работи в нова ал. 3 да се допълни с нов регламент, регламентиращ определянето на фиксиран процент за разпределение на средствата между капиталови разходи и заплати в МВР, като се предвиди.
- Активно участие на синдикалните организации на полицейските служители в МВР – чрез активизиране на участието на тези синдикални организации в процеса на вземане на управленски решения от ръководството на МВР за разпределянето на бюджета на министерството би се осигурило по-голяма публичност на проблемите, свързани с униформеното облекло на полицейските служители – неговото качество, цена и пригодност за осъществяване на различни полицейски дейности, както и ползването му за по-дълъг период от време. В този аспект някои автори успешно защитават тезата, че *„Властта, като отношение, създадено в резултат на борбата между различни интереси, би била по-ефективно представена чрез актив-*

ното участие на синдикатите“.[16] Чрез участие в обсъждането на ведомствени нормативни актове, полицейските служители – членове на синдикални организации биха имали по-силна позиция в преговорите за подобряване на качеството на униформеното облекло, неговата наличност и съответствие със стандартите за безопасност и комфорт при работа. Това би гарантирало, че гласовете и нуждите на полицейските служители се чуват и се имат предвид при вземането на управленски решения относно закупуването и разпределението на униформите в полицейските служби на МВР. В тази връзка de lege ferenda е целесъобразно предложението в § 6а на преходни и заключителни разпоредби от Наредба № 8121з-1010 от 24 август 2015 г. да се допълни, както следва: „На синдикалните организации на МВР е предоставена възможността за участие в консултации, представителство и сътрудничество при разработването и променянето на правилата и процедурите, свързани с униформите на служителите на министерството.

ЛИТЕРАТУРА

1. Арабаджийски, Н., (2006) Институционален имидж на районните и младши районните инспектори от Националната полиция. Бюлетин – Факултет Полиция (21). София, с. 94-124
2. Виж по-подробно: <https://telegraph.bg/bulgaria/novini/skandal-s-policejskite-uniformi-trese-mvr-sindikaty-t-napusna-obsyzhdaneto.-iskat-da-ni-vyrnat-kym-shushliacite-i-najlona-obiavi-vergil-hristov-pred-telegraf-373672>, Скандал с полицейските униформи тресе МВР, последен достъп 22.02.2024 г.
3. Наредба № 8121з-1010 от 24 август 2015 г. за Униформеното облекло и работното облекло за служебно ползване в Министерството на вътрешните работи, Обн. ДВ. бр.68 от 4 Септември 2015 г., с посл. изм. и доп. ДВ. бр.79 от 15 Септември 2023г.
4. <https://mvr.bg/docs/librariesprovider61/документи-от-академията/3f29453a-vutresnenpravilnikpdf.pdf>, Вътрешен правилник за носене на униформено облекло от обучаемите и взаимоотношенията им със служителите от Академията на МВР и другите структури на Министерството на вътрешните работи (приет на заседание на Академичния съвет на АМВР на 26.10.2011 г. (Протокол № 7), последен достъп 22.02.2024 г.
5. Виж по-подробно: <http://amvr.cl.biz/wp-content/uploads/2022/03/УПРАВЛЕНИЕ-НА-ФИНАНСОВИТЕ-РЕСУРСИ-В-МВР-А.Маринов.pdf>, Маринов, А., (2021) Управление на финансовите ресурси в структури на МВР, Академия на МВР, ка-

тедра „Психология и управление на полицията“, с. 30,31 и 49, последен достъп 22.02.2024 г.

6. <https://iacp-sofia.mvr.bg/dusd/дейности/функции-меню>, сайт на Министерство на вътрешните работи, Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ – Дейности и функции, последен достъп 22.02.2024 г.
7. <https://www.mvr.bg/dusd/дейности/функции-меню/функции>, сайт на Министерство на вътрешните работи, Дирекция „Управление на собствеността и социални дейности“ – Дейности и функции, последен достъп 22.02.2024 г.
8. Чл.151 от Закон за Министерството на вътрешните работи, обн. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014 г., с посл. изм. ДВ. бр.84 от 6 Октомври 2023 г.
9. <https://www.mediapool.bg/shef-v-mvr-politsaite-sami-si-kupuvat-uniformi-news266384.html>, Шеф в МВР: Полицаяте сами си купуват униформи, последен достъп 22.02.2024 г.
10. Виж по-подробно: Павлова Р., (2018) Нуждата от въвеждане на минимални стандарти за полицейските служители в ЕС, Сборник научни доклади „МВР2030 – предизвикателства пред политиките за сигурност“. С., с. 243-246
11. <https://www.dw.com/bg/големите-проблеми-на-българската-полиция/a-54062616>, Емилия Милчева, Големите проблеми на българската полиция, последен достъп 22.02.2024 г.
12. <https://news.bg/bulgaria/iliya-kuzmanov-politsaite-sami-si-plashtat-uniformata.html>, Илия Кузманов: Полицаяте сами си плащат униформата, Големите проблеми на българската полиция, последен достъп 22.02.2024 г.
13. <https://telegraph.bg/bulgaria/novini/skandal-s-policejskite-uniformi-trese-mvr-sindikaty- napusna-obsyhdaneto.-iskat-da-ni-vyrnat-kym-shushliacite-i-najlona-obiavi-vergil-hristov-pred-telegraf-373672>, Скандал с полицейските униформи тресе МВР, последен достъп 22.02.2024 г.
14. Цит. Василев, В., Стоилков, Е. (2023) Предизвикателствата на XXI – век и съвременните управленски модели за повишаване на мотивацията на служителите от сектор „Сигурност“, Сборник с научни трудове от Международна научна конференция „Права и сигурност“ на Нов български университет, София, 27-28 април 2023 г., Издателство: Научно-технически съюз по машиностроене „Индустрия – 4.0“, с. 52, ISBN 978-619-7383-31-7
15. Цит. Сидова, Д. (2023) Човешка сигурност чрез Европейско териториално сътрудничество – ползи, предизвикателства и перспективи (по примера на Република България), София, Издателство: Научно-технически съюз по машиностроене „Индустрия 4.0“, с. 81, ISBN: 978-619-7383-32-4
16. Цит. Дойков, Й. (2016) Власт и общество: изменения в комуникациите чрез партиите, сб. „Проблеми на обществената комуникация” – Втора Международна Кръгла маса „Проблеми и деструкции при обществената комуникация”, Златни пясъци – Варна, Издателство: „За буквите – О писменехъ“, с. 139, ISSN 2534-9430